

Helyesírási feladatok

1. Egészítsd ki a következő szavakat a megadott magánhangzók rövid vagy hosszú alakjával!

10/

u-ú	i-í
tan__sít	v__zen
meghi__sul	zs__radék
b__jtat	h__radó
h__szas	h__rdetés
__tirajz	h__rhedt
m__landó	c__mke
m__lékony	b__ztatás
gy__jtós	m__tikus
ny__lánk	áh__tatos
cs__szkál	fas__rozott

2. Írd le helyesen az alábbi kifejezéseket!

10/

MATEMATIKAÓRA

IRODALOMDOLGOZATFÜZET

BIOLÓGIASZERTÁR

ANGOLNÉMETSZAKOSTANÁR

BALOGTANÁRNŐ

EMELTSZINTŰÉRETTSÉGI

TESTNEVELŐTANÁR

HÁZIFELADATKÉSZÍTÉS

ÉNEKZENEÓRA

HÁZIFELADATKÉSZÍTÉSELLENŐRZÉS

3. Írd le, melyik kifejezések rövidítései az alábbiak!

7/

ifj. – _____

vö. – _____

ui. – _____

fszt. – _____

gr. – _____

úm. – _____

c. – _____

4. Néhány esetben a szavak között nagykötőjelet használunk. Írj erre három tetszőleges, de különböző példát!

3/

5. Húzd alá a helytelenül írt idegen szavakat, és írd le őket a vonalra helyesen!

10/

bokszol, egzakt, extrém, extázis, periodikus, kulturált, karikatúra, differencia, koordinál, akvarell, intelligens, atribútum, bacilus, asszociáció, asszimmetria, millennium, diagram, bizarr, korrigál

6. a) Oldd meg az alábbi szóegyenleteket!

10/

GYŐR+MOSON+SOPRONI

RAJNA+HÍD

ALPOK+HEGYSÉGI

ARANY+PATAK+VÖLGY

NAGY+AUSZTRÁLIAI+ÖBÖL

HÁRS+HEGYI+SZANATÓRIUM

MÁRCIUS+15.+TÉRI+ÁLTALÁNOS +ISKOLA

TECA+MAMA+VENDÉGLŐJE

HOLT+TISZA+BEREK

b) Az utolsó két kifejezésnek írd le az -i képzős alakját!

2/

7. Írd be a szövegbe az oda leginkább illő mondatközi és mondatvégi írásjeleket!

8/

Úgy bánjatok az emberekkel ahogy akarjátok hogy veletek is bánjanak Mert ha csak azokat szeretitek akik benneteket szeretnek milyen hálát várhattok érte Istentől Hisz azokat akik őket szeretik a bűnösök is szeretik Mert ha azokkal tesztek jót akik veletek is jót tesznek milyen hálára számíhattok Hisz így a bűnösök is tesznek jót Ha csak a visszafizetés reményében adtok kölcsönt milyen hálát várhattok érte A bűnösök is kölcsönöznek a bűnösöknek hogy visszakapják Szeressétek inkább ellenségeiteket tegyetek jót adjatok kölcsön és semmi viszonzást ne várjatok Így nagy jutalomban részesültök a Magasságosnak lestek a fiaik hisz ő is jó a hálátlanokhoz és a gonoszokhoz Legyetek hát irgalmasok amint Atyátok is irgalmas

Összesen: 60 pont

Elért pontszám:

Olvasd el figyelmesen a szöveget, majd oldd meg a kapcsolódó feladatokat!

A nyelvi rendszer logikája

Lotz János, miután bejárta a Magyarországon bejárható oktatási rendszer összes stációját és a legmagasabb fokon elsajátította a módszeres gondolkodás mesterségét, 23 évesen külföldre, Svédországba került, ahol úgy kellett egyik anyanyelvéhez közelítenie, vagyis a magyarhoz, amelynek tanáraként működött, hogy megtanulhatóvá tegye az idegenek számára.

Tanulmányaiból azt szűrte le, hogy az első látásra kaotikusnak tűnő vizsgálati tárgy, legyen az történelem, nyelv, élő vagy élettelen természet, akármilyen mögött vagy alatt valamilyen rendszernek kell lennie. Kutató tudósi alapállásából kiinduló törekvése az volt, hogy eljusson az érzékelhető káoszról a megérthető rendig. Élete fő művével, a Stockholmban 1939-ben német nyelven kiadott „*Das ungarische Sprachsystem*”-mel 26 éves korára már kész volt, de élete végéig javította, bővítette. Ez a makacs jobbító törekvés nagyon jellemzi az ő küzdelmes útját a mindennapok káoszából egy időn kívül álló rendezettebb világ felé. Egész életművében föllelhető ez a tendencia, amelyet nyelvi vonatkozásban a szabályos és kivételes jelenségek ellentétében lehet megragadni. Lotz János egyforma érdeklődéssel viseltetett a szabályos, és ezért kiszámítható formák és a kiszámíthatatlan kivételek iránt. A nyelvben ezek ellentéte és aránya különösen fontos: a szabályosságok ugyanis lehetővé teszik a nyelv átláthatóvá tételét. Megszerkesztette az összefüggő szabályrendszert, grammatikát, az analógiákra, azaz az ismétlődő minták példájára hagyatkozott. A kivételek pedig – minthogy a szabályosokhoz képest ezeknek van információtöbblete –, életszerűvé teszik, életben tartják a nyelvi rendszert.

Feladatok**1. Rejtvény****6/**

A szövegben szereplő idegen eredetű szavakat rejtettük el függőlegesen a feladványban. Használd fel a betűiket 2-4 betűs magyar szavak kirakásához!

1.	2.	3.

1. **Mintapéldára jellemző.** → Magyar

szó:.....

2. **Állomás.** → Magyar

szó:.....

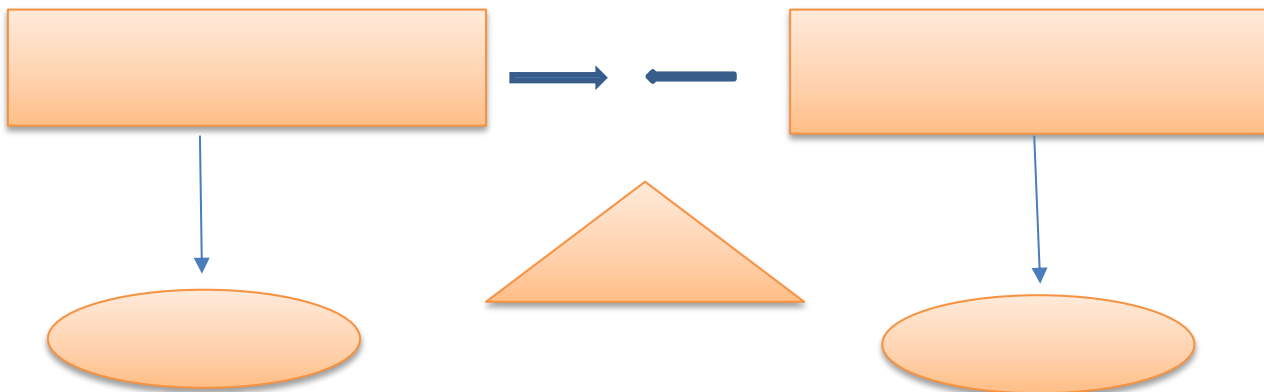
3. **Rendezetlenség.** → Magyar

szó:.....

2. Helyettesítsd be a modellbe az alábbi szavakat!

5/

kivétel, káosz, szabályos, átláthatatlan, rendszer
--

3. Írd a táblázat megfelelő helyére a felsorolt szavakat!

6/

jelenség, grammatika, megtanul, tendencia, kivétel, gondolkodás

Nyelvvel kapcsolatos fogalom	Általános fogalom	Kakukktojás

4. Húzd alá azt a megállapítást a kettő közül, amelyik összefüggésbe hozható a szövegből kiemelt kifejezés jelentésével!

3/

a) egyik anyanyelvéhez

A svédet is anyanyelvi szinten beszélte Lotz János. Lotz János több nyelvet tekinthet anyanyelvének.

b) ezeknek van információtöbblete

A kivételekre nem alkalmazhatók a szabályok.

Sokkal többet meg lehet tudni egy nyelvről a kivételei alapján.

c) a nyelv átláthatóvá tételét

A nyelvi szerkezetek szabályszerűségeit írja le.

Az egyszerűbb összefüggések könnyen megmutathatók.

Összesen 20 pont

Elért pontszám: